UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Avthentica, Et Institvtiones

Bartolus

Lugduni, 1567

Autho.tuto. [et] curato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96136

Visual Library

2 intelligi, ergo ſi exprimatur nõ facit tutelã cõditionalẽ, †q2 ꝯditio
1 aque ex neceſſitate intelligit ſi exprimatur nõ facit cõditionale le
gatũ. ff. de leg. ij. l. ſi ita ſcripſiſſet, ⁊ ff. de condi. ⁊ demon. l. j. ad fi
nẽ ⁊ l. cõditiones. Nã neceſſitas legẽ nõ hꝫ. ff. de offi. procõſu. le
ge j. alias enim ſi in caſu vbi non eſt talis neceſſitas poneretur cõ
ditio tacita vel expreſſa in tutela datiua, nõ valeret tutele datio.
ſic intelligo. ff. de iur. in l. actus legitimi. His ita viſis vnũ reſtat
querere, an poſſit dari tutor in teſtm̃ ſub conditiõe ⁊ nõ poſſit da
ri a iudice ſub cõditione. Ad ꝙ dicẽdũ, ⁊ ſuppone primo ꝙ in tu
telis ſeruatur ordo, primo eſt locus teſtamẽtarie, ſecundo legiti
me tertio datiue. vñ ſi teſtamentaria que primũ locũ hꝫ ſit minus
plena pp adiectionẽ cõditionis. poteſt cõpleri per iudicem, qui
interim ea pendente dabit tutorem. vt hic dicitur, at in datiua
ſecus eſt neceſſaria datur vltimo ⁊ ſi minus daret pp adiectionẽ
vtilis conditionis non eſſet per quẽ poſſet compleri. Et eſt ratio
q2 ſi minus plene deretur a iudice non cõpleretur per aliũ. quia
1 †Iudex qui aliorum facta complet ⁊ corrigi dꝫ eſſe cõpletꝰ ⁊ irre
prehenſibilis. arg. in auth. de ſanc. epiſ. §. j. ⁊ ff. de eden. ſi q̃s ex
argentarijs. §. vlt. Sꝫ hoc iure vtimur ibi, vel magiſtratus iuſſu
preſidis debes ſcire ꝙ ea que ſunt miſti imperij non delegantur
regulariter, ſꝫ fallit hic fauore pupillorum, ⁊ intelligo ꝙ fallit hic
in terminis hic contentis, vbi ille qui delegatur tñ iudex ordina
riꝰ Itẽ vbi ſunt parue pupilli facultates: vñ dico ꝙ tutele datio q̃
eſt alias regulariter miſti, delegatur, ſed inquantum delegatur.
nõ retinet naturã miſti imperij. Sequit̃ poſt pubertatem tutele
⁊c. glo. ſuper iſto vocabulo poſita, ⁊ gl. poſita. ff. de tutel. ⁊ ra. diſ.
ad inuicẽ ſibi ꝯ̃riãtur ꝙ hic dicit gl. ꝙ actio de rationibus diſtra
hendis que datur contra tutorem hec actio in duplo ſine doloſe
ſiue non adminiſtrauerit dũ tñ male que iure minorum.

ADDITIO.

1 Conditio que ex neceſſitate. Adde do. Iaſonẽ quẽ videas oĩ-
no in l. hec verba in ij. col. circa prin. ff. de leg. j.

De authoritate tutorum & curatorum. Rub.

1 Pupillus habens tutorẽ ſi ſine eius authoritate ꝯ̃hat neq̃
naturaliter obligatur, neq̃ ciuiliter.
2 Adultus curatorẽ habens ſi ꝯ̃hat ſine eius authoritate, neq̃ ciui
liter, neq̃ naturaliter obligatur.
3 Prodigus cõtrahens ſine authoritate curatoris ſui, neque ciui
liter, neq̃ naturaliter obligatur, ⁊ quid de furioſo.

Authoritas. Hic habes, p̃cipiũ huiꝰ tit. ꝙ pupilli nõ põt
ꝓmittere ſine tutoris authoritate, ſꝫ pone ꝙ cum
tutoris authoritate ꝓmittat pupillꝰ cã donatio
nis, nũq̃d talis promiſſio pupillũ obligat, vr̃ ꝙ nõ
q2 q donat, vr̃ ꝑdere. C. de admi. tut. l. nõ eſt. ff. de
don. l. filius factã. Seq̃tur in litera Ipſi q̃dẽ qui cũ his cõtrahũt
obligantur. ad inuicem pupilli non obligantur. Sꝫ eſt ne verũ ꝙ
pupilli ſine tutoris authoritate nõ obligantur aliqua obligatio
ne. Dicunt q̃dã ꝙ imo obligantur naturaliter inducunt. ff. de do
1 na. l. j. †Sed certe ego dico ꝙ pupillus habens tutorẽ ſi ſine eiꝰ
authoritate contrahat, neque naturaliter obligatur, neque ciui-
liter, ⁊ hoc per iſtã literam, q2 dicitur hic generaliter ꝙ pupilli ñ
obligantur, ergo naturaliter eſt intellligẽdum. ff. de pub. l. depre
hen. ff. de offi. preſi. dis. l. ij. In caſu iſto planum eſt quod nihil iu-
ris eſt cõtractus ex parte pupilli, sed nõ diceremus pupillũ ma-
iorem infantem obligari, naturaliter poſſet contractus valere in
caſu excepto vel compenſationem nã iſta ſunt de efficacia natu-
ralis obligationis quare non eſt dicendum quod contractus iſte
3 alio modo valeat, imo plus dico. †ꝙ ſi adultus curatorẽ habens
ſine authoritate eius contrahat, ꝙ neq̃ ciuiliter neque naturali
ter obligaretur. ꝙ probo. nam furioſo de in integ. reſtit. mi. l. ſi cu
ratorem. §. furioſo. ⁊ prodigus nõ obligantur. ⁊ ſolu. l. ſibi ſit bo
nis interdictũ, nõ naturaliter, tñ eſt interdictũ eo modo quo furio
ſi. ſed vtrum principale ſcdꝫ Bar, in d. l. in fine. ff. de noua. ꝙ pꝫ
ex eo quod eorum obligationi non accedit fideiuſſor, qui bñ acce
dit naturali obligationi. vt hic probatur. ff. de verb. oblig. l. is cui
bonis ergo cum adultus ſine curatore contrahens aſſimiletur
iſtis predictis per ſe conſtat ꝙ nõ erat obligatus nec naturaliter
nec ciuiliter contrahere. de ff. verb. obli. l. puberis.

1 Pupillus obligat alium nõ aũt ipſe obligatur, ⁊ quando.

Neque tamen. Hereditatem adire, q2 adultꝰ pu
pillus cõtra tutorem agit durãte
tutela. hac diſtinct. ſequit̃ ⁊ refert haberi. ⁊c. de pupil. Hic oppo
nitur, ꝙ in negotijs vltro citroq̃ obligatorijs pupillꝰ obligat a-
liũ, nõ aũt ipſe obligatur, ſed cum hereditas ſit vltro citroque o-
bligatoria, quare non dicimus ſicẽt in alijs negotijs, vltro citroq̃
obligatorijs ſ. proximi. dicitur, ſcilicet vt pupillus poſtea adire
ſine tutoris authoritate, ⁊ debitores hereditarios ſibi obligare
poſſit, ſi ipſe tñ nõ obligatur, Ratio non eſt ſimilis hoc caſu ⁊ i ca
ſu vbi pupillus ꝯ̃hit cũ alio, nã in alijs negotijs vltro, citroq̃ obli
gatorijs pupillus merito obligat ſe cũ cõtrahẽte ſine tutore, ipſe
tñ nõ obligatur, ⁊ eſt ratio, q2 in hoc ꝙ contrahit cũ pupillo, non
grauatur, q2 ſi pupillus agat cõtra eũ, ſuccurret ipſi coniuncto
per exceptionem ꝯ̃ pupillum, ſubmouendũ eum niſi ex parte ſua
velit adimplere contractũ vt ff. de contrahen. emp. l. ſi id ꝙ in fi.
⁊ in caſu ꝓpoſito. Ad actionẽ pupillo factã ſine tutoris autho-
ritate per debitores hereditarios ipſi pupillo nõ ſubueniretur
eis per exceptionẽ ſicut in caſu alio, nã debitores ipſi nõ poſſent
excipere contra eũ, dicẽdo q ipſe ſatisfaciat creditoribus heredi
tarijs cũ debitorum non interſit pupillũm ſeruare fidem alijs.
ideo etiã nõ reperietur hic equitas exceptionis que reperitur in
alio caſu. non eſt dicendum hic, vt in caſu alio.

1 Tutor in ipſo cõtractu dꝫ authoritatẽ interponere ⁊ preſens
debet eſſe.
2 Tutor preſens cum pupillo bñ poteſt dirigere epiſtolã ad cõtra
hentẽ, ſecus ſi nõ eſſet preſens, ⁊ mitteret epiſtolam.

1 Tutor. †Ibi dicitur ꝙ tutor dꝫ preſtare authoritatem
pupillo ſtatim in ipſo cõtractu, ⁊ preſens dꝫ eſſe
vñ ſi nõ ſtatim, ſꝫ ex interuallo per magnũ interuallum, vel non
a preſens eſſet, ſed mitteret epiſtolã, nõ valeret ꝙ ageretur a pu-
pillo, ⁊ vr̃ preſumptialiter pupillũ contrahere q2 oculorũ inſpe-
2 ctio certior eſt. j. de gradibus. §. hactenus, ſi tutor preſens cũ
pupillo bene poteſt dirigere epiſtolam ad contrahentem, vt ff. e.
l. obligari. §. fi.

ADDITIO.

a Mitteret epiſtolam. Adde ſi preſens preſentem interroga-
ret ꝑ epiſtolã, ⁊ ille ꝑ epiſtolã rñderet abſq̃ alia expreſſiõe verb.
nõ cõtraheretur ſtipulatio valida ſcdꝫ Bal. in l. j. ff de verbo. ob.
Bar. in l. Titius per illũ tex. iuncta gl. ⁊ ibi cre. in prin. ff. de con
ſti. pecu. refert ⁊ ſequitur d. Ia. in d. l. j. ff. in prin. ff. de verb. obl.

1 Tutor nõ põt authorizari pupillo ſi ſit lis inter eos. ſꝫ dabit̃
curator, qui authoritatem interponet pupillo ⁊ quando.
2 Pupillus qñ poſſit agere contra tutorem durante tutela.
3 Et quid in curatore.

Si inter tutorem. Ubi dr̃ ꝙ ſi inter tutorẽ
⁊ pupillũ ſit lis, q̃ ad iu-
diciũ diſceptãdi tunc tutor nõ authorizabit: q2 author nõ debet
eſſe in ſua cã, ſed dabitur curator ꝗ authoritatẽ p̃ſtabit pupillo
qui ꝯ̃ ſuum tutorẽ actũ ſeu iudicium exercebit. ſed de qua actio
ne loquitur hec glo. de quo iudicio q2 gloſſator hic. ⁊ ff. de tut. ⁊
ra. diſtrahen. l. ſed non dantur. contra dicit ſibi apertiſſime. vñ
1 ita diſtinguas. †vult agere pupillus cõtra tutorem ſuum duran
te tutela. ⁊ habet cãm vetuſtiorem tutela. q2 cõtraxerat tutor eũ
patre pupilli: vel pr̃ pupilli ei mutuauerat forte de tali verũ eſt
ꝙ exercebit ꝯ̃ tutorem per curatorẽ durãte tutela que habebat
cãm veſtutiorẽ, ⁊ ſic loquit̃ iſte. §. ⁊ hoc eſt verum, quando vnus
erat tutor. Si autẽ ſint plures tutores, tunc non dabitur cura-
tor: ſed vnꝰ authorizabit cõtra alium. ff. de teſtament. tutela. l. ſi
plures. Si aũt actio illa non habet cãm vetuſtiorem tutela, tunc
diſtinguitur: q2 aut vult agere pupillus tutele actionẽ ꝯ̃ tutorẽ
durante tutela, ⁊ nõ põt: q2 non naſcitur niſi finita tutela. vt. ff. ꝺ
tut. ⁊ ra. diſtr. lege ſi tutor reipublice. ⁊ lege, niſi finita. Si aũt ſit
alia actio ꝙ tutele. vt furti: q2 aliquid ſubripuit pupillo, bene naſ
citur actio durante tutela, ſed nullo modo intentatur donec ſum
2 pta ſit tutela. vt. ff. de tutel. ⁊ ra. diſt. ſed nõ datur. Quid in cura-
tore: Aliꝰ tractatꝰ hꝫ locum: quia aut loquitur de illa que habet
cãm vetuſtiorem: ⁊ tenendum eſt ꝙ in tutore dictũ eſt ꝙ intẽtari
poteſt durante cura. ⁊ eſt diſtinguendum, an ſit vnus curator, vel
plures, aut dicitur de actione que non habet cauſam vetuſtiorem
cura. ⁊ tunc aut queritur de actione negotiorum geſtorum que
naſcitur ex cura, vtilis vt de neg. geſt. l. curatoris. Aut de alia,
forte q2 curator cõmiſit furtum adulto vel mutuauit adultus cu
ratoris ſed de alia. Aut eſt vnus curator, vel plures. Si vnꝰ dã-
dꝰ eſt curator ad litem. Si plures aget ꝯ̃ alium authoritate alio
ſic intelligo. l. ff. de admi. tu. cum curatorem. Si de actione nego
tiorum queritur, de ea generaliter intentãda vt reddatur ratio
geſtionis totus, ⁊ generaliter ſed vt reddatur ratio vnius. tunc
dãdus eſt curator ad litẽ cum q̃ exercebitur actio negotiorũ ge
ſtorũ. ff. rez pu. ſal. fore. l. nõ quaſi. §. in hac. C. de admi. tut. l. ade
verſus ⁊ l. rões. Et hic aduertas q2 gl. hic eſt male intellecta.